

Alwetend, almachtig, alomtegenwoordig

Osho: Het Boek der Geheimen – techniek 101.

De tweede techniek is in zekere zin vergelijkbaar, maar komt uit een andere dimensie.

Geloof dat je alwetend, almachtig en alomtegenwoordig bent.

Ook dit is gebaseerd op innerlijke kracht, innerlijke sterkte. Het is als een zaadje. Geloof dat je alwetend bent, dat je alles weet; geloof dat je almachtig bent, dat je alles kunt; geloof dat je alomtegenwoordig bent, dat je alles doordringt... Hoe kun je dat geloven? Het is onmogelijk. Je weet dat je niet alwetend bent, je bent onwetend. Je weet dat je niet almachtig bent, je bent absoluut machteloos, hulpeloos. Je weet dat je niet alomtegenwoordig bent, je bent beperkt tot een klein lichaam. Dus hoe kun je dat geloven? En als je het gelooft, terwijl je heel goed weet dat dit niet het geval is, zal het geloof nutteloos zijn.

Je kunt niet tegen jezelf in geloven. Je kunt een geloof opdringen, maar het zal nutteloos en zinloos zijn. Je weet dat het niet zo is. Een geloof wordt alleen nuttig als je weet dat het zo is. Dit moet worden begrepen. Een geloof wordt krachtig als je weet dat dit het geval is. Waar of niet waar is niet het punt.

Als je weet dat dit het geval is, wordt een geloof waarheid. Als je weet dat dit niet het geval is, kan zelfs een waarheid geen geloof worden.

Waarom? Er moeten veel dingen worden begrepen. Allereerst: wat je ook bent, het is je geloof: je gelooft op die manier, je bent op die manier opgevoed; je bent op die manier geconditioneerd, dus geloof je op die manier. En je geloof beïnvloedt je. Het wordt een vicieuze cirkel.

Er zijn bijvoorbeeld culturen waarin mannen minder gezag hebben dan vrouwen, omdat die culturen geloven dat vrouwen sterker en gezaghebbender zijn dan mannen. Hun geloof is een feit geworden. In die culturen zijn mannen zwakker en vrouwen sterker. De vrouwen doen al het werk dat in andere landen normaal gesproken door mannen wordt gedaan, en de mannen doen het werk dat in andere landen door vrouwen wordt gedaan. Niet alleen dat, hun lichamen zijn zwak, hun lichaamsbouw is zwak. Ze zijn gaan geloven dat dit zo is. Het geloof creëert het fenomeen. Geloof is creatief.

Waarom gebeurt dit? Omdat mind krachtiger is dan materie. Als de mind echt iets gelooft, moet materie volgen. Materie kan niets tegen de mind doen, omdat materie dood is. Zelfs onmogelijkheden gebeuren. Jezus zegt: "Geloof kan berg en verzetten.", Als het dat niet kan, betekent dat alleen dat je geen geloof hebt – niet dat geloof geen bergen kan verzetten. Je geloof kan ze niet verzetten omdat je het geloof niet hebt.

Er wordt nu veel onderzoek gedaan naar dit fenomeen van geloof, en de wetenschap komt tot veel ongelooflijke conclusies. De religie heeft er altijd in geloofd, maar de wetenschap komt eindelijk tot dezelfde conclusies. Dat moet ook wel, omdat veel verschijnselen voor het eerst worden onderzocht.

Je hebt bijvoorbeeld misschien wel eens gehoord over placebo-medicijnen. Er zijn honderden en honderden '-pathieën' in de wereld – allopathie, ayurveda, unani, homeopathie, natuurgeneeskunde – honderden, en ze beweren allemaal dat ze kunnen genezen. En ze genezen ook. Hun beweringen zijn niet onjuist. Dit is het opmerkelijke – hun diagnose is anders, hun behandeling is anders. Er is één ziekte en er zijn honderd-en-een diagnoses en honderd-en-een behandelingen, en elke behandeling helpt. De vraag rijst dus of het echt de behandeling is die helpt of het geloof van de patiënt. Dat zou kunnen.

In veel opzichten, in veel landen, in veel universiteiten, in veel ziekenhuizen, werken ze. Er wordt alleen water of iets anders niet-medicinaals gegeven, maar de patiënt gelooft dat het een medicijn is. En niet alleen de patiënt, ook de arts gelooft het, omdat hij zich er ook niet bewust van is. Als de arts zich ervan bewust is of het een medicijn is of niet, zal het effect hebben, omdat de arts de patiënt eerder een geloof geeft dan een medicijn.

Dus als je meer betaalt en een betere arts hebt, word je beter gezond en sneller gezond. Het is een kwestie van geloof. Als de arts je een medicijn van vier cent geeft, slechts vier cent, weet je heel goed dat er niets zal gebeuren. Hoe kan zo'n grote patiënt met zo'n ziekte, zoiets groots, genezen worden door vier cent? Onmogelijk! Je kunt geloof zo niet creëren. Elke arts moet om zich heen een aura van geloof creëren. Dat helpt.

Dus als de arts weet dat hij alleen maar water geeft, zal hij zijn geloof niet met overtuiging overbrengen. Zijn gezicht zal dat laten zien, zijn handen zullen dat laten zien, zijn hele houding en gedrag zullen laten zien dat hij alleen maar water geeft, en dat zal het onderbewustzijn van de patiënt beïnvloeden. De arts moet erin geloven. Hoe meer hij erin gelooft, hoe beter, want zijn geloof is aanstekelijk. De patiënt kijkt naar de arts. Als de arts zelfverzekerd is – 'Maak je geen zorgen, dit is een nieuwe behandeling, een nieuw medicijn en dit zal je helpen. Het is honderd procent zeker. Daar bestaat geen twijfel over' – als de hele persoonlijkheid van de arts de indruk wekt van honderd procent hoop, dan is de patiënt al genezen, nog voordat hij het medicijn heeft ingenomen. De genezing is al begonnen.

Nu zeggen ze dat, wat je ook gebruikt, dertig procent van de patiënten vrijwel onmiddellijk genezen zal zijn; wat je ook gebruikt – allopathie, natuurgeneeskunde, homeopathie of welke 'pathie' dan ook – wat je ook doet, dertig procent van de patiënten zal onmiddellijk genezen zijn. Die dertig procent zijn de gelovigen. Dat is de verhouding.

Als ik naar jullie kijk, als ik in jullie kijk, dan is dertig procent potentieel, zijn dat degenen die onmiddellijk kunnen worden getransformeerd. Zodra ze het geloof hebben, zal het onmiddellijk beginnen te werken. Een derde van de mensheid kan onmiddellijk worden getransformeerd, veranderd, naar een nieuwe orde van zijn, zonder enige moeite. De vraag is alleen hoe je het geloof in hen kunt creëren. Als het geloof er eenmaal is, kan niets hen nog tegenhouden. Misschien ben jij wel een van die gelukkigen, een van die dertig procent.

Maar de mensheid is een groot ongeluk overkomen, en dat is dat die dertig procent veroordeeld wordt. De maatschappij, het onderwijs, de beschaving, allemaal veroordelen ze hen. Ze worden beschouwd als domme mensen. Nee, het zijn mensen met meer potentieel. Ze hebben een grote kracht, maar ze worden veroordeeld, en impotente intellectuelen worden geprezen – omdat ze kunnen prijzen met taal, woorden, rede, worden ze geprezen. In werkelijkheid zijn ze gewoon impotent.

Ze kunnen niets doen in de echte wereld van het innerlijke wezen, ze kunnen alleen maar doorgaan met hun verstand. Maar ze bezitten de universiteiten, ze bezitten de nieuwsmedia, ze zijn in zekere zin de meesters. En ze zijn kunstenaars in veroordeling. Ze kunnen alles veroordelen.

En deze dertig procent van de potentiële mensheid, degenen die kunnen geloven en getransformeerd kunnen worden, zijn niet zo welbespraakt – dat kunnen ze niet zijn. Ze kunnen niet redeneren, ze kunnen niet argumenteren, daarom kunnen ze geloven. Maar omdat ze hun zaak niet kunnen beargumenteren, zijn ze zichzelf gaan veroordelen. Ze denken dat er iets mis is. Als je kunt geloven, begin je te voelen dat er iets mis is met je; als je kunt twijfelen, denk je dat er iets geweldigs is met je. Maar twijfel is geen kracht. Door twijfel is nog nooit iemand tot het diepste wezen gekomen, tot de ultieme extase, niemand, ooit.

Als je kunt geloven, dan zal deze sutra je helpen.

Geloof dat je alwetend, almachtig en alomtegenwoordig bent.

Je bent dat al, dus door het gewoon te geloven, zal alles wat jou verbergt, alles wat jou bedekt, onmiddellijk wegvallen. Maar zelfs voor die dertig procent zal het moeilijk zijn, omdat zij ook geconditioneerd zijn om te geloven in iets wat niet aan de orde is. Ze zijn ook geconditioneerd om te twijfelen; ze zijn ook getraind om sceptisch te zijn; en ze kennen hun beperkingen, dus hoe kunnen ze geloven? Of, als ze geloven, zullen de mensen denken dat ze gek zijn. Als je zegt dat je gelooft dat in je innerlijk het alomtegenwoordige, het almachtige, het Goddelijke, het almachtige zit, dan zullen de mensen je aankijken en denken dat je gek bent geworden. Hoe kun je zulke dingen geloven, als je niet gek bent?

Maar probeer eens wat. Begin helemaal bij het begin. Krijg een beetje gevoel voor dit fenomeen, dan volgt het geloof vanzelf. Als je deze techniek wilt gebruiken, doe dan het volgende. Sluit je ogen en voel gewoon dat je geen lichaam hebt, voel alsof het lichaam verdwenen is, weggesmolten. Dan kun je je alomtegenwoordigheid voelen.

Met het lichaam is het moeilijk. Daarom blijven veel tradities onderwijzen dat je niet het lichaam bent, omdat met het lichaam beperkingen komen. Het is niet moeilijk om te voelen dat je niet het lichaam bent, want je bent niet het lichaam. Het is alleen een conditionering, het is alleen een gedachte die aan je mind is opgedrongen. Je mind is doordrongen van de gedachte dat je het lichaam bent.

Er zijn verschijnselen die dit aantonen. In Ceylon lopen boeddhistische monniken over vuur. Dat doen ze ook in India, maar het Ceylonese verschijnsel is zeer zeldzaam – ze lopen urenlang en raken niet verbrand.

Een paar jaar geleden ging een christelijke missionaris eens een keer kijken naar het lopen over vuur. Ze doen dit op de avond dat Boedha de verlichting bereikte, een nacht van volle maan,

omdat ze zeggen dat op die dag aan de wereld werd geopenbaard dat het lichaam niets is, materie niets is, dat het innerlijke wezen alomtegenwoordig is en dat vuur het niet kan verbranden. Maar om dit te kunnen doen, zuiveren de monniken die over het vuur lopen een jaar lang hun lichaam door middel van *pranayama*, ademhalingsoefeningen en vasten. Ze mediteren om hun geest te zuiveren, hun geest leeg te maken.

Een jaar lang bereiden ze zich onafgebroken voor. Ze leven in afgezonderde cellen en voelen alleen maar dat ze niet hun lichaam zijn. Een jaar lang blijft een groep van vijftig of zestig monniken denken dat ze niet hun lichaam zijn. Een jaar is een lange tijd. Door elk moment maar aan één ding te denken – dat ze niet hun lichaam zijn – en voortdurend te hameren op het feit dat het lichaam illusoir is, komen ze ertoe dit te geloven. Ook dan worden ze niet gedwongen om over het vuur te lopen. Ze worden naar het vuur gebracht en wie dan denkt dat hij niet zal worden verbrand, springt erin.

Sommigen blijven twijfelen, aarzelen – zij mogen niet springen, want het gaat hier niet om de vraag of het vuur brandt of niet, het gaat om hun twijfel. Als ze ook maar een beetje aarzelen, worden ze tegengehouden. Zo worden zestig mensen voorbereid en soms springen er twintig, soms dertig mensen in het vuur en dansen ze urenlang in het vuur zonder zich te verbranden.

Een missionaris kwam in 1950 kijken. Hij was zeer verbaasd, maar hij dacht dat als geloof in Boeddha zo'n wonder kon verrichten, waarom geloof in Jezus dat dan niet zou kunnen? Dus hij dacht even na, aarzelde nog een beetje, maar toen, met het idee dat als Boeddha zou kunnen helpen, Jezus dat ook zou kunnen, sprong hij. Hij raakte ernstig verbrand en moest zes maanden in het ziekenhuis verpleegd worden. Hij kon het fenomeen maar niet begrijpen. Het was geen kwestie van Jezus of Boeddha, het was geen kwestie van geloof in iemand, het was een kwestie van geloof. En dat geloof moet in je geest worden gehamerd. Zolang het niet tot in het diepst van je wezen doordringt, zal het niet gaan werken.

Die christelijke missionaris ging terug naar Engeland om hypnose, mesmerisme en aanverwante verschijnselen te bestuderen, en wat er gebeurt tijdens het lopen over vuur. Vervolgens nodigden ze twee monniken uit naar de Universiteit van Oxford om een demonstratie te geven. De monniken gingen erheen. Ze liepen over vuur. Het experiment werd vele malen herhaald. Toen zagen de beide monniken dat een professor naar hen zat te kijken, en hij zat zo intens te kijken en was er zo bij betrokken dat zijn ogen en zijn gezicht extatisch waren. De beide monniken gingen naar de professor toe en zeiden tegen hem: 'U kunt ook wel met ons meegaan.' Hij rende meteen met hen mee, sprong in het vuur en er gebeurde niets. Hij raakte niet verbrand.

De christelijke missionaris was er ook bij en hij wist heel goed dat deze professor een professor in de logica was, een man die van beroep twijfelaar was, wiens beroep gebaseerd was op twijfel. Dus zei hij tegen de man: 'Wat! U hebt een wonder verricht. Ik zou dat niet kunnen, en ik ben een gelovige.' De professor zei: 'Op dat moment was ik een gelovige. Het fenomeen was zo echt, zo fantastisch echt, dat het me greep. Het was zo duidelijk dat het lichaam niets is en de geest alles, en ik voelde me zo extatisch in harmonie met de twee monniken dat toen ze me uitnodigden, ik geen moment aarzelde. Het was heel eenvoudig om te lopen, het was alsof er geen vuur was.' Er was geen aarzeling, geen twijfel - dat is de sleutel.

Probeer dus eerst dit experiment. Ga een paar dagen met je ogen dicht zitten en denk alleen maar dat je niet je lichaam bent - niet alleen denken, maar ook voelen dat je niet je lichaam bent. En als je met je ogen dicht zit, ontstaat er een afstand. Je lichaam gaat steeds verder weg. Je gaat steeds verder naar binnen. Er ontstaat een grote afstand. Al snel kun je voelen dat je niet het lichaam bent. Als je voelt dat je niet het lichaam bent, dan kun je geloven dat je alomtegenwoordig,

almachtig, alwetend en almachtig bent. Deze almacht of alwetendheid heeft niets te maken met zogenaamde kennis: het is een gevoel, een explosie van gevoel – dat je *weet*.

Dit moet je begrijpen, vooral in het Westen, want als je zegt dat je iets weet, zeggen ze: ‘Wat? Wat weet je dan?’ Kennis moet objectief zijn. Je moet iets weten. En als het gaat om iets te weten, kun je niet alomtegenwoordig zijn, niemand kan dat, want er valt oneindig veel te weten. Niemand kan in die zin alwetend zijn.

Daarom moeten ze in het Westen lachen als jains beweren dat Mahavir *sarvagya* was, alwetend. Ze lachen, want als Mahavir alwetend was, dan moet hij alles hebben geweten wat de wetenschap nu ontdekt en zelfs wat de wetenschap in de toekomst zal ontdekken. Maar daar lijkt geen sprake van te zijn. Hij zegt veel wat duidelijk in tegenspraak is met de wetenschap, wat niet waar kan zijn, wat niet gebaseerd is op feiten. Als zijn kennis alomtegenwoordig is, zou die nooit onjuist mogen zijn. Maar toch zijn er fouten.

Christenen geloven dat Jezus alwetend was. Maar de moderne mens zal daar om lachen, omdat hij niet alwetend was – alwetend in de zin van alles weten over de feiten van de wereld. Hij wist niet dat de aarde rond was, dat de aarde een bol was – dat wist hij niet. Hij wist dat de aarde plat was. Hij wist niet dat de aarde al miljoenen en miljoenen jaren bestond, hij geloofde dat God haar slechts vierduizend jaar daarvoor had geschapen. Wat feiten betreft, objectieve feiten, was hij niet alwetend.

Maar het woord ‘alwetend’ heeft een heel andere betekenis. Als oosterse wijzen het hebben over ‘alwetend’, bedoelen ze niet dat iemand alles weet over de feiten – ze bedoelen helemaal bewust, helemaal alert, volledig in zichzelf, volledig bewust, verlicht. Ze zijn niet bezig met iets weten, ze zijn alleen bezig met het pure fenomeen van weten – niet kennis, maar de kwaliteit van weten zelf.

Als we zeggen dat Boeddha weet, bedoelen we niet dat hij weet wat Einstein weet. Dat weet hij niet. Hij is een wetende. Hij kent zijn eigen wezen en dat wezen is alomtegenwoordig. Dat gevoel van zijn is alomtegenwoordig. En in dat weten blijft er niets meer te weten, dat is het punt. Nu is er geen nieuwsgierigheid meer om iets te weten.

Alle vragen zijn verdwenen. Niet dat alle antwoorden zijn gevonden, maar alle vragen zijn verdwenen. Nu is er geen vraag meer om te stellen. Alle nieuwsgierigheid is verdwenen. Er is geen probleem meer om op te lossen. Deze innerlijke rust, deze innerlijke stilte, gevuld met innerlijk licht, is oneindige kennis. Dit is wat wordt bedoeld met alwetendheid. Het is subjectief ontwaken.

Je kunt dit doen. Maar het zal niet gebeuren als je steeds meer kennis aan je mind blijft toevoegen. Je kunt je hele leven lang kennis blijven toevoegen – je zult iets weten, maar je zult nooit alles weten. Het al is oneindig; het kan op die manier niet gekend worden. Wetenschap zal altijd onvolledig blijven, ze kan nooit volledig zijn – dat is onmogelijk. Het is ondenkbaar dat ze volledig kan zijn. Hoe meer de wetenschap weet, hoe meer ze beseft dat er nog meer te weten valt.

Deze alwetendheid is een innerlijke kwaliteit van ontwaken. Mediteer en laat je gedachten los. Als je geen gedachten hebt, zul je voelen wat deze alwetendheid is, wat deze alomvattende kennis is. Als er geen gedachten zijn, wordt het bewustzijn puur, gezuiverd; in dat gezuiverde bewustzijn heb je geen enkel probleem. Alle vragen zijn verdwenen. Je kent jezelf, je wezen, en als je je wezen kent, heb je alles gekend, want je wezen is het centrum van ieders wezen.

Je wezen is eigenlijk ieders wezen. Jouw centrum is het centrum van het universum. In die zin hebben de Upanishads uitgeroepen: ‘*aham brahmasmi* – Ik ben Brahman, ik ben het Absolute.’ Zodra je dit kleine fenomeen van je wezen kent, heb je het oneindige gekend. Je bent net als een

druppel in de oceaan: als je zelfs maar één druppel kent, worden alle geheimen van de oceaan onthuld.

Geloof dat je alwetend, almachtig en alomtegenwoordig bent.

Maar dit zal door geloof komen, hierover kun je niet met jezelf in discussie gaan. Je kunt jezelf niet overtuigen met een of ander argument, je zult diep in jezelf moeten graven naar zulke gevoelens, naar de bronnen van zulke gevoelens.

Het woord 'geloven' is heel belangrijk. Het betekent niet dat je een overtuiging hebt, want overtuiging is iets rationeels: je bent overtuigd, je hebt erover gediscussieerd, je hebt er bewijzen voor. Geloven betekent dat je er geen twijfels over hebt, niet dat je bewijzen hebt. Overtuiging betekent dat je bewijzen hebt. Je kunt het bewijzen, je kunt erover discussiëren. Je kunt zeggen: 'Dit is zo.' Je kunt het beredeneren.

Geloven betekent dat je geen twijfels hebt. Je kunt er niet over discussiëren, je kunt het niet rationaliseren, je zult verslagen worden als je ernaar gevraagd wordt. Maar je hebt een innerlijke basis – je voelt dat het zo is. Het is een gevoel, geen redenering.

Maar onthoud dat zulke technieken alleen kunnen werken als je met je gevoel werkt, niet met je redenering. Het is dus vaak voorgekomen dat zeer onwetende mensen, ongeschoold, onbeschaafd, hoogten van menselijk bewustzijn bereiken en dat zeer beschaafde, geschoolde, redelijke, rationele mensen dat niet lukken.

Jezus was slechts een timmerman. Friedrich Nietzsche schrijft ergens dat er in het hele Nieuwe Testament maar één persoon was die echt iets waard was, die gecultiveerd, goed opgeleid, filosofisch onderlegd en wijs was – die man was Pilatus, de Romeinse gouverneur die opdracht gaf Jezus te kruisigen. Hij was echt de meest gecultiveerde man, de gouverneur-generaal, de onderkoning. En hij wist wat filosofie was: op het laatste moment, toen Jezus gekruisigd zou worden, vroeg hij: "Wat is waarheid?"

Het was een hele filosofische vraag. Jezus bleef zwijgen – niet omdat deze vraag het niet waard was om beantwoord te worden, Pilatus was de enige die diepe filosofie kon begrijpen – Jezus bleef zwijgen omdat hij alleen kon praten met mensen die konden voelen. Denken had geen zin. Hij had een filosofische vraag gesteld. Het zou goed zijn geweest als hij die vraag op een universiteit of academie had gesteld, maar het had geen zin om Jezus een filosofische vraag te stellen.

Hij bleef zwijgen omdat het zinloos was om te antwoorden. Communicatie was onmogelijk. Maar Nietzsche, zelf een man van de rede, veroordeelt Jezus. Hij zei dat hij ongeschoold, onbeschaafd en onfilosofisch was – en dat hij geen antwoord kon geven, en daarom bleef zwijgen. Pilatus stelde een prachtige vraag. Als hij die aan Nietzsche had gesteld, zou Nietzsche er jarenlang over hebben gepraat. 'Wat is waarheid?' Deze ene vraag is genoeg om er jarenlang over te praten en te discussiëren. De hele filosofie draait om deze vraag: 'Wat is waarheid?' Eén vraag en alle filosofen zijn ermee bezig.

Nietzsches kritiek is eigenlijk een kritiek door de rede, een veroordeling door de rede. De rede heeft altijd de dimensie van het gevoel veroordeeld, omdat gevoel zo vaag en mysterieus is. Het is er, en je kunt er niets over zeggen. Je hebt het of je hebt het niet; het is er of het is er niet. Je kunt er niets aan doen en je kunt er niet over discussiëren.

Je hebt ook veel geloven, maar die geloven zijn gewoon overtuigingen; het zijn geen geloven omdat je er twijfels over hebt. Je hebt die twijfels met je argumenten de kop ingedrukt, maar ze zijn er nog steeds. Je zit er bovenop, maar ze zijn er nog steeds. Je blijft ertegen vechten, maar ze zijn niet dood. Dat kan ook niet. Daarom is je leven misschien dat van een hindoe, of een

mohammedaan, of een christen, of een jain, maar dat is alleen vanwege je overtuiging. Geloof is er niet.

Ik zal je een anekdote vertellen. Jezus zei tegen zijn discipelen dat ze met een boot naar de andere kant van het meer moesten gaan waar ze verbleven. En hij zei: 'Ik kom straks weer.' Ze voeren weg. Toen ze midden op het meer waren, stak er een harde wind op en ging het erg tekeer, en dat maakte ze bang. De boot slingerde heen en weer en ze begonnen te huilen en te schreeuwen. Ze begonnen te roepen: 'Jezus, red ons!'

De oever waar Jezus was, was erg ver weg, maar Jezus kwam. Ze zeggen dat hij over het water kwam rennen. En het eerste wat hij tegen zijn discipelen zei, was: 'Kleingelovigen, waarom huilen jullie? Geloven jullie niet?'. Ze waren bang. Jezus zei: 'Als jullie geloven, kom dan uit de boot en loop naar mij toe'. Hij stond op het water. Ze zagen met eigen ogen dat hij op het water stond, maar toch was het moeilijk om te geloven. Ze moeten in hun hoofd gedacht hebben dat het een truc was, of dat het misschien gewoon een illusie was, of dat dit niet Jezus was. Misschien was het gewoon de duivel die hen lokte of zoiets. Dus keken ze elkaar aan: 'Wie gaat er lopen?' Toen stapte een van de discipelen uit de boot en liep. Hij kon echt lopen. Hij kon zijn ogen niet geloven. Hij liep over het water.

Toen hij bij Jezus kwam, zei hij: 'Hoe? Hoe kan dit?' En meteen verdween het wonder. Het 'hoe?', en hij lag onder water. Jezus trok hem eruit en zei: 'Kleingelovige, waarom vraag je hoe?' Maar de rede vraagt 'waarom?' en 'hoe?'. De rede vraagt, de rede stelt vragen. Geloof is het loslaten van alle vragen. Als je alle vragen kunt loslaten en kunt geloven, dan kan deze techniek wonderen voor je verrichten.

Image by César León from Pixabay.